

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujący,
O k ó l n i k :

O uwolnieniu istniejącej w Galicyi prowincyi Zakonu Jezuitów, od powszechnego prawa amortyzacyi.

Jego c. k. Mość najwyższém postanowieniem z d. 4. b. m. w Galicyi istniejącą od roku 1820 prowincyją Zakonu Jezuitów, na teraz i dopóki N. Pan co innego w tej mierze nie rozporządzi, od powszechnego prawa amortyzacyjnego, w tym sposobie, jak to już dla niektórych innych Zakonów dozwoloném zostało, najlaskawiej uwolnić raczył z obowiązkiem, aby rzeczona prowincyja ile razy dobra ruchome, lub kapitały, przez darowiznę, albo zapis, alboweż innym sposobem nabędzie, o tém Rządowi krajowemu donieść.

Wreszcie dla dokładniejszego objaśnienia rozporządzeń, przez które duchownym towarzystwom uwolnienia od ustawy amortyzacyjnej przyznane bywały, okólnikiem z d. 7. Kwietnia 1809 do liczby 13,538. oznaczone przepisy, także i do Zakonu Jezuitów zupełnie zastosowane być mają.

To najwyższe postanowienie w skutek Dekretu wysokiej Kancelaryi nadwornej z d. 8. b. m. do liczby 8,270. podaje się ku powszechnéj wiadomości.

We Lwowie d. 24. Kwietnia 1828.

(Następują podpisy.) -

— Z Wiednia. —

Podczas pięćdziesiąt szóstego losowania procentowego długu Stanu w dawniejszych pieniądzech papierowych, przedsięwziętego w d. 2. t. m. w skutek najwyższego Patentu z d. 21. Marca 1818, wyciągniono rząd Nro. 11.

Rząd ten obejmuje obligacyje bankowe po 2 1/2 procenta od Nru. 9060 aż włącznie do Nru. 10,010., w ilości kapitałnej 995,200 ZR., a w ilości procentowej podług niższej stopy 24,880 ZR.

Numery obligacyj w tym rzędzie zawarte ogłoszone zostaną dodatkowo osobnym wykazem.

Królestwo Lombardzko-Weneckie.

Najprzewielebniejszy Kardynał Arcybiskup Hr. Gaisruck dopełnił w Medyolanie w d. 13. Maja

uroczyście obrzędu chrztu nowonarodzonego Arcy-Xięcia piątego syna JCM. Arcy-Xięcia Vice-Króla Królestwa Lombardzko-Weneckiego, przy czém W. Cchmistrz JCWci. Feldmarszałek-Leitnant Hr. Crenville, w imieniu Króla Jmci Saskiego zastępował miejsce ojca chrzestnego. Nowonarodzony Xiążę otrzymał na chrzcie imiona: Henryk, Antoni, Maryja, Reinery, Karol, Grzegorz. (G. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

Minister Sprawiedliwości i Spraw duchownych wydał pod d. 7. Maja następujący okólnik do Korregidorów Królestwa:

»Dostojny Infant Rejent zalecił mi przesać W Panom egzemplarz wyroku z d. 3. t. m., na mocy którego J. K. Wysokość, stosownie do dawnych praw zasadniczych Monarchii, raczył zwołać trzy Stany Królestwa. Przy tej sposobności, kiedy Portugalija odzyskując znowu prawdziwe i wyłącznie Portugalskie instytucyje, staje się właściwie Portugaliją, ważną jest rzeczą, iżby bardziej jak kiedy utrzymana była spokojność i dobry porządek, które zawisły od szanowania okazywanego ku rozkazom władz prawych, jakoteż od wykonania onych; dla tego, iżby się świat dowiedział, że na zawsze niepodobnem są zamachy rewolucyjne, które od r. 1820 tyle nam nieszczęść zrzędziły i o taki nas dyskredyt przyprawiły. Jego Królewiczowska Mość rozkazuje, abyście W Panowie w tej mierze najsurowszych używali środków, ze wszelką oglednością i umiarkowaniem postępowali, i wszędzie kazali ogłosić, że taka jest wola rzeczzonego dostojnego Xiążęcia, którego wszyscy dobrzy Portugalczycy uwielbiają. — Jego Królewiczowska Mość rozkazuje nadto, abyście W Panowie wszystkim swoim podrzędnym przestali odpisy rzeczzonego wyroku i niniejszego okólnika, iżby i ci ze swojej strony jego Królewskie postanowienie wypełniali i by takowe, jak się należy, doszło szybko do wiadomości wszystkich mieszkańców pod ich zwierzchnością stojących. W pałacu Ajuda d. 7. Maja 1828.«

Gazeta nadworna z d. 8. Maja umieściła następującą odezwę Jeneralnego Intendanta policyi: »Jego Królewiczowska Mość postanowieniem

)

Swojém z d. 25. Kwietnia raczył odpowiedzieć życzeniom wiernych mieszkańców Lizbony, jakie municypalność tego słachetnego i wiernego miasta dostojnemu Panu przełożyła; ta wysoka i głęboka mądrość Jego Królewiczowskiej Mości zastępuje na zupełną wdzięczność mieszkańców. — Ten tak wspaniały i Portugalczykom drogi Xiążę, czuwa nieustannie nad losem mężnego i wiernego Portugalckiego narodu. Opatrzność boska, która tak widocznie wspiera świętą sprawę niepodległości narodowej uwieniczy skutkiem bohaterkie usiłowania JK. Wysokości dążące do tego, aby życzeniom ludów Swoich odpowiedział. Zebranie się trzech Stanów Królestwa, przeznaczone wyrokiem z d. 3. t. m. podług zwyczajów tej Monarchii, ustanowi w sposobie najuroczystszym praktyczne zastosowanie najważniejszych zasad Portugalckiego prawa politycznego. Polegajmy z ufnością na mądrych rozporządzeniach rzeszonego dostojnego Pana, i oczekujmy ze spokojnością jego król. postanowienia. — Tylko tym sposobem dadzą Portugalczycy światu na nowo świadectwo swojej nieograniczonej wierności i tego słachetnego charakteru, jakie ich zawsze między cywilizowanymi narodami odznaczały. Z zupełnym zaufaniem i nieograniczoną uległością najwyższym postanowieniom, zawstydzą zupełnie naszych nieprzyjaciół. W Lizbonie d. 7. Maja 1828. (Podp.) Jose Benito Freire de Lima. «

W Evora i Oporto zajęć miały nowe rozruchy, ponieważ załogi miast wspomnianych, jako też innych miejsc oświadczyły się przeciwko najnowszemu uchwałom Infanta Don Miguela. (G.W.)

Wielka Brytania i Irlandya.

Pierwsze przygotowawcze konferencyje między Lordami i Członkami Izby niższej względem Katolików odbyły się w d. 19. Maja. Izba niższa mianowała siedmiu Członków, aby byli obecni przy naradach. Tymi są: H.Hr. Bathurst, Grey i Eldon, Marg. Londonderry, Xiążę Devonshire, Biskup Durhamski i Lord Colchester. Izba niższa mianowała 24 Członków, między którymi znajdują się: P. Hushisson, Lord Palmerston, PP. Grant i Lamb, Sir Francis Boddert, i t. d. Następująca konferencyja przeznaczona jest na d. 9. Czerwca.

Parlamentowi przełożono odpisy trzech konwencyj między W. Brytanią i Zjednoczonymi Stanami Ameryki północnej, którą także wydrukować rozkazał.

Traktat handlowy z 1815, odnowiony w r. 1818 na lat 10, przedłużony został na czas nieograniczony za rocznym wypowiedzeniem. Podobne oznaczenia nastąpiły względem traktatu z r. 1813

o uregulowaniu wzajemnych pretensyj do północno-zachodnich krańców Ameryki. Trzecia konwencyja zawiera tylko bliższe oznaczenie przepisów art. 5go traktatu Gandawskiego.

Na posiedzeniu Izby niższej w d. 20. Maja zapytał się Sir Robert Wilson obecnego Ministra spraw wewnętrznych, w jakim położeniu znajduje się Anglija względem Rosyi, i czyli Admiraliowie Angielscy, dowodzący na Wschodzie, uczynili coś wskutek zaprowadzonej blokady? P. Peel odpowiedział: Okoliczność, że jedno z Mocarstw będących za pacyfikacją, które traktat z d. 6. Lipca podpisały, zamieniło się na wiodące wojnę, daje powód do ważnych uwag, któremi teraz zajmować się nie może; jednakże w sposobie najbliższym czasu zda ón sprawę z postępowaniem Ministrów. Na drugie pytanie rzekł P. Peel: Ministeryjum o ile być może unikać chce wdawania się w obce sprawy. Co się zaś dotyczy blokady portów Morei, tedy rząd Angielski dał swoim Admiralom rozkaz, aby blokadzie nadali dzielność. Dalszych objaśnień w tej mierze nie może dać i spodziewa się, że Izba usprawiedliwi jego milczenie.

W Izbie niższej przeszedł bil względem pensyi dla rodziny P. Ranninga bez żadnych uwag. Izba była napelniona, szczególnież ławki opozycyjne, w nadziei, że jedno lub drugie pytanie o zmianie Ministrów będzie wniesione. Że zatem nie nastąpiło, wielu Członków opuściło Izbę.

W d. 22. Maja zawiął do Portsmouthu okręt liniowy Spartiatę o 74 działach pod banderą Admiralską Lorda Amelins Beauclerc. Niepomyślnie wiatry zatrzymały go z resztą eskadry pod wyspami Scilly. Tegoż samego dnia zawięła także do rzeszonej przystani Galatea pod Kapitanem Sullivan po 18stodniowej podróży z Malty, odwiózłszy Pułkownika Craddock do Alexandryi, który z Mehmedem miał wniknąć w układy o wypuszczenie niewolników i wyciągnięcie wojska z Morei. (G.W.)

Francyja.

Król powrócił w d. 24. Maja do Tuileryjów z Compiègne, gdzie dni ośm bawił.

Jego Wysokość Xiążę Maksymilian Bawarski przybył do Paryża. Xiążę Bordeaux z Guvernorem swoim zajął zamek Saint-Cloud.

Na posiedzeniu Izby Parów w d. 21. Maja nadesłano nasamprzód projekt do prawa dotyczący się listy wyborców do Kommissyi, mianowanej podług życzenia Izby przez Kanclerza Prezydenta, którą składają: Xiążę de Ceres, Margr. d'Arbouville, Hr. Kergarion, Vicebr. Lainé, Hr. Molé, Baron Portal i Hr. Tocqueville.

Począł Baron Pasquier zdał sprawę Kommissji dotyczącej się projektu do prawa, podług którego Deputowani płatne posady przyjmujące podlegać mają nowemu wyborowi. Dyskusyje nad tym projektem do prawa miały się rozpocząć w d. 27. Maja.

W końcu słuchała Izba rozwinięcia i ugruntowania projektu przez Vice-Hr. Laibe wniesionego a dotyczącego się kompetencji sądu Paryżkiego. Projekt ten ma być wzięty pod rozważenie.

Izba Deputowanych na posiedzeniu swoim w dnia 21go Maja ukończyła Dyskusyje nad pojedynczemi artykułami prawa, dotyczącego się pożyczki 80 mil., poczem całe prawo przyjęta większością 287 głosów przeciwko 65.

Izba Deputowanych naradzała się w d. 22. Maja nad przedłożonym onej projektem do prawa, na mocy którego żądają uchwały na rok 1828 nadzwyczajnego kredytu 300000 fr. w skutek król. postanowienia z dnia 21. Marca, przypuszczającego do płacy Oficerów w nieczynny służbie, których połowa żołdu według dawniejszych postanowień już otrzymała lub otrzyma prawą trwałość. Ten projekt przyjęto 277 głosami przeciwko 3.

Podług zapewnienia Gazety Francuzkiej tak zwany prawy środek, który od niedawnego czasu prawie zawsze głosuje z większością liberalistów, idąc za przykładem strony lewej odprawił zgromadzenie u P. Charency, na którym wybrał PP. de Montsaulin, de Cambon, Lazernie, Dandigné, de Restan i Agier na Komissarzów, aby się porozumieli z Komissarzami strony lewej względem środków, które przedsięwzięć należy ku dobru Francji i ściślejszego obudwóch stron związku.

Messenger des Chambres z d. 23. wyraża: » Zapewniają, że Ministrowie wszystkich Moarstw zawierzytelnieni przy Rejencie Portugalii otrzymali rozkaz opuścić Lizbonę. Do tego jednomyślnego kroku dały powód ostatnie czyny Rejenta. Możemy zapewnić, że P. Baron Durand de Mareuil, dopełniając rozkazów swojego Dwo'u, w żadnym względzie nie odstąpi od uchwały Ministrów Austryjackiego i Angielskiego. «

Pomiędzy mówcami, chcącymi mówić o projekcie do prawa dotyczącem się druku pism peryjodycznych, uważają PP.: Conny, Mechin, Schonen, R. Dupin, Laborde, Devaux, Beaumont, Lameth, Delalot i t. d.

Przeciwko projektowi chcą pomiędzy innymi mówić PP.: Keratry, Corcelles, Bignon, Montbel, Viennet, Dannau, de Tracy i t. d.

Kolegium wyborcze w Korsyco, w miejscu

Ministra Vatismenil, wybrało na Deputowanego Jenerała Brygady Tiburcyjusza Sebastianiego, brata Jenerała Porucznika, będącego już w Izbie.

Gazety liberalne nie kontente są ze zdania sprawy względem prawa o druku, ponieważ w tém projektują znaczne umiarkowania w niektórych częściach prawa, inne zaś części zaostrzają.

Dziennik *Messenger de Chambres* oświadcza, że wątpliwość o rzeczywistości dokumentu abdykacyi Don Pedra korony Portugalskiej, przez niektóre gazety ogłoszona, jest bezzasadną.

Podług wyrachowania udzielonego Paryżkiej Akademii umiejętności, kometa w roku 1832, w najniższym ustępie swoim od ziemi, oddalony od niej będzie 8 mil. mil jeograficznych. Lalande wyrachował, że kometa tylko wtedy mogłaby być szkodliwa ziemi, gdyby się zbliżył do niej przynajmniej na 13,000 mil Francuzkich, podczas gdy kometa z r. 1832, podług powyższego wyrachowania, tylko o 16 mil. mil Francuzkich będzie oddalony. (G. W.)

Szwecyja i Norwegija.

Król Jmć. Szwedzki, chcąc położyć koniec wszelkiej wątpliwości względnie obchodu w dniu 17. Maja rocznicy przyjęcia konstytucji w Eidswold, wydał następujące obwieszczenie: » My Karól Jan etc. Spodziewał się Król, i miał zupełne prawo do przekonania, że osoby które od lat czterech spokojnych Norwegij mieszkańców za zbliżeniem się dnia 17. Maja poburzyć usiłowały, zaprzestaną obrzydłych zabiegów, już dla tego, aby nie działać wbrew konstytucji z d. 4. Listopada 1814, już z obawy obudzenia dawniej nienawiści dwóch ludów, które pierwiej przez kilka wieków krwią swoją broczyły ziemię ojczyzną, a które teraz są szczęśliwe i godne zaufania, jakiego wymagał z obopólny ich interes. Z tém wszystkim ubolewał, a nawet zasmucił się Król, gdy spostrzegł iż kilka osób usiłuje jeszcze obłąkać publiczną opiniję. Prawo z d. 17. Maja 1814 jest nieważne, od czasu jak konstytucyja z dnia 4 Listopada w miejsce jego wstąpiła i wzajemnie zaprzysiężoną została. Tamtego prawa nie można przytaczać na żadnych publicznych obradach, podobnie jak wszelkiego innego, które przez późniejsze ustawy jest zniesione. Król oświadcza, że nie pochwała schadzki odbywanych w dniu 17. Maja od roku 1824. Schadzki te dały powód do scen przeciwnych dobremu porządkowi i publicznej przyzwoitości, a z rządziły niesnaski i poróżnienia między rozmaitemi klasami społeczności. Są to fakta których zaprzeczyć nie można. — » Obwieszczenie to kończy się temi słowy: » Narodzie Norweskil! Jesteś prawy i wierny. Przypomnij sobie nieszczęścia jakie cię obarczyły przed czteremastu

laty. Porównaj dawniejsze z teraźniejszym położeniem. Chceszli pomnożyć swoje szczęście, zostawić potomkom swoim dziedzictwo, żyć spokojnie pod tarczą praw ochronnych; nie przedstawaj więc słuchać głosu twojego Króla. On obdarzył cię wolnością i nadał ci równość w obliczu prawa. On otworzył synom twoim zawód honorów. On sam zaręczył ci nadania. Uważaj zatem zawsze z ufnością naród Szwedzki jak twego brata i odpieraj każdego coby narużyć chciał twoje swobody i poróżnić ojczyznę dwóch ludów bratnich. »W Chrystyjanii dnia 7. Maja 1828. (podpisano) Karól Jan. (G.W.)

Turcyja.

Kuryjer Smyrneński z d. 26. Kwietnia podaje następujący wykaz wojska, które Ibrahim Pasza miał w pierwszych dniach Kwietnia w Moreji pod swojemi rozkazami:

Pułków 7 regularnego wojska stała między twierdzami Modon i Koron, razem wynoszących	18,170 ludzi,
Saperów i artylerzystów	850 —
Wojsko nieregularne. — Piechota, złożona z Turków, Kandyjczyków, Morejezyków i Albańczyków, jako załoga w twierdzach	6,800 —
Jazda, częścią pod Modonem, częścią nie daleko innych twierdz	4,000 —
Wojsko nieregularne w Patras, piechota i jazda pod rozkazami Ahmeda Paszy	1,500 —
<hr/>	
Razem	31,320 ludzi.

Załoga w Nawarynie wynosi 1500, w Modonie 600, a w Koron 2800 ludzi. — Służba przyboczna Ibrahima wraz z Dworem wynosi 500 osób; przełożonym Dworu jest Kiaja - Bej, pełniący obowiązki Gubernatora w Modon, i Ahmed Efendi jeneralny Intendent. — Okrętów wojennych ma Ibrahim Pasza 6, mianowicie brygów egipskich 2, okrętów przewozowych 2 i jedną galiotę, stojące na kotwicy w Modon, i 1 bryg egipski w Nawarynie. — Żywność rozdzielana bywa z punktualnością; lecz porcyje o połowę zmniejszone. Jeżeli na tę miarę policzymy zapasy, tedy mogą jeszcze do końca Czerwca wy-

starczyć. — Arabowie nie mogą jeszcze zapominieć bitwy Nawaryńskiej, i obecność okrętów wojennych Mocarstw sprzymierzonych, które wszystkie przystanie blokują, przeraża wojska trwoga. W d. 31. Marca zbuntowała się załoga Koronu, po większej części z Albańczyków złożona, i domagała się żołdu, grożąc, iż w przeciwnym razie odda twierdzę Grekom lub Anglikom; w kilka dni później okazały się także symptomata niechęci w obozie jazdy; jednakże rozruchy te ustały niebawem, gdy się pokazały dwa pułki, wysłane przeciwko buntownikom, i przez obecność Kiaja Beja, który sam się udał do Koron. Ibrahim Pasza mówił głośno, że te buntury pochodzą z zabiegów obcych, i że prowadzą przeciwko niemu wojnę bronią, której Mozulmani nie znają. «

Kuryjer Smyrneński z d. 26. Kwietnia zawiera wiadomość następującą: »Gubernator Smyrny, Hassan Pasza, potwierdzony na nowo w swoim urzędzie. Wiadomość tę przyjęli z radością liczni mieszkańcy Smyrny, którzy corok oczekują z trwogą epoki odmian w osadzeniu urzędów i wielkorządztw (podczas święta Bajramu), a to z obawy, aby nie utracili tego Paszy, który przez swój dobry zarząd, charakter stały i mocny zjednał sobie powszechnie poszanowanie i miłość. W żadnym czasie nie była tu większa spokojność, i nigdy Frankowie i Rajas większych swobód nie używali. Święto Bajramu, które się w d. 14. rozpoczęło i trwało dni 3, było nowym dowodem troskliwości władz o spokojność miasta. Tylko wystrzały artylerji ogłosiły uroczystość; ludzie pojedynczy, jak zwykle, nie mogli strzelać z pistoletów, i wszystko w najlepszym odbyło się porządku. «

»Kommodor Stanies, Kommandant Angielskiej fregaty Izys, oddał w d. 8. t. m. twierdzę Karabuse Oficerowi delegowanemu do oddania onejże w posiadłość Prezydenta Grecyi. Wszystkie domy niżej twierdzy amfiteatralnie położone, w liczbie 193, zburzono; zostawiono tylko kilka mieszkań dla łatwiejszego umieszczenia załogi. Nad brzegiem morskim jest jeszcze wieś, której nie burzono, ponieważ gdyby rozbójnicy na nowo chcieli znaleźć tu schronienie, łatwo będą mogli być odkryci. Korweta Francuzka Pomona wypłynęła z Karabasa do Milo, z kąd udać się ma do Francyi. « (D. A.)

S p r o s t o w a n i e.

W numerze przesłałym na stronnicy 3., w artykule z Dziennika Odeskiego, data położona jest podług starego kalendarza.